

Monitoring energetickej legislatívy

Marec 2022

Najdôležitejšie legislatívne zmeny a zaujímavé novinky

MONITORING / marec 2022

Zmena je život.

A legislatívne zmeny môžu mať pre vás a vaše podnikanie zásadný význam. V advokátskej kancelárii POLÁČEK & PARTNERS preto sledujeme všetky zmeny legislatívy za vás. **Pozrite si najdôležitejšie právne novinky za mesiac marec 2022.**

Do pozornosti dávame predovšetkým viaceré **zásadné zmeny v energetických predpisoch**, ktoré sú následkom mimoriadnej situácie na trhu s plynom z dôvodu aktuálneho vojenského konfliktu na Ukrajine. Prijaté zmeny sa týkajú **Zákona o energetike**, **Zákona o regulácii**, ako aj **Zákona o podpore OZE**.

Energetikov poteší aj novinka, že SIEA dňa 29.3.2022 vyhlásila **výzvu na podporu výstavby zariadení s využitím OZE**. Podpora je určená na výstavbu zariadení na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility.

O ďalších zaujímavostiach za mesiac marec 2022 sa bližšie dočítate v tomto monitoringu.

Prajeme vám príjemné čítanie!

Pavol Poláček, advokát a partner

1. ČO SA ZMENILO?

ELEKTROENERGETIKA A PLYNÁRENSTVO	
Zákon č. 309 / 2009 Z. z. o podpore OZE	áno
Zákon č. 250 / 2012 Z. z. o regulácii	áno
Zákon č. 251 / 2012 Z. z. o energetike	áno
Zákon č. 321 / 2014 Z. z. o energetickej efektívnosti	nie
Zákon č. 609 / 2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu	nie
Zákon č. 555 / 2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov	nie
Vyhláška ÚRSO č. 490 / 2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o podpore OZE	nie
Vyhláška ÚRSO č. 24 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a plynom	nie
Vyhláška ÚRSO č. 285 / 2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia za dodávku plynu malému podniku	nie
Vyhláška ÚRSO č. 223/2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v plynárenstve	nie
Vyhláška ÚRSO č. 18 / 2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania regulovaných činností v elektroenergetike	áno
Vyhláška ÚRSO č. 278 / 2012 Z. z. ktorou sa ustanovujú štandardy kvality uskladňovania plynu, prepravy plynu, distribúcie plynu a dodávky plynu	nie
Vyhláška ÚRSO č. 236 / 2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality prenosu elektriny, distribúcie elektriny a dodávky elektriny	nie
Vyhláška ÚRSO č. 2 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú postupy a opatrenia týkajúce sa uchovávanía údajov, forma a obsah uchovávaných údajov	nie
Vyhláška ÚRSO č. 3 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa elektriny a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 4 / 2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob, rozsah a štruktúra poskytovania meraných údajov o spotrebe na odbernom mieste odberateľa plynu a ich uchovávanie	nie
Vyhláška ÚRSO č. 284 / 2012 Z. z. o pravidlách pre predaj elektriny formou aukcií	nie
Vyhláška ÚRSO č. 212 / 2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor žiadosti o vydanie povolenia	nie
Vyhláška MH SR č. 599 / 2009 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o podpore OZE	nie
Vyhláška MH SR č. 270 / 2012 Z. z. o odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetike	nie
Vyhláška MH SR č. 416 / 2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o postupe pri uplatňovaní obmedzujúcich opatrení pri stave núdze a o opatreniach zameraných na odstránenie stavu núdze v elektroenergetike	nie
Vyhláška MH SR č. 106 / 2019 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom	nie
Vyhláška MH SR č. 202 / 2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky účasti v aukcii na výber výkupcu elektriny a určenie výšky odmeny výkupcu elektriny	nie

TEPELNÁ ENERGETIKA

Zákon č. 657 / 2004 Z. z. o tepelnej energetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 248 / 2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v tepelnej energetike	nie
Vyhláška ÚRSO č. 277 / 2012 Z. z., ktorou sa ustanovujú štandardy kvality dodávky tepla	nie
Vyhláška ÚRSO č. 328 / 2005 Z. z., ktorou sa určuje spôsob overovania hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, ukazovatele energetickej účinnosti zariadení na výrobu tepla a distribúciu tepla, normatívne ukazovatele spotreby tepla, rozsah ekonomicky oprávnených nákladov na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení a spôsob úhrady týchto nákladov	nie
Vyhláška ÚRSO č. 283 / 2010 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah ekonomicky oprávnených nákladov vyvolaných odpojením sa odberateľa od sústavy tepelných zariadení dodávateľa a spôsob ich výpočtu	nie
Vyhláška MH SR č. 151 / 2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup pri predchádzaní vzniku a odstraňovaní následkov stavu núdze v tepelnej energetike	nie
Vyhláška MH SR č. 152 / 2005 Z. z. o určenom čase a o určenej kvalite dodávky tepla pre konečného spotrebiteľa	nie
Vyhláška MH SR č. 15 / 2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu ročnej výroby tepla pri výrobe elektriny	nie
Vyhláška MH SR č. 240 / 2016 Z. z., ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbornom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla	nie
Vyhláška MH SR č. 308 / 2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje postup pri výpočte faktora primárnej energie systému centralizovaného zásobovania teplom	nie
Vyhláška MH SR č. 14 / 2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na tepelnú izoláciu rozvodov tepla a teplej vody	nie

Poznámka: V našom monitoringu energetickej legislatívy pre vás sledujeme zmeny vyššie uvedených právnych predpisov, ktoré boli publikované v Zbierke zákonov za uplynulý mesiac.

:: **Novela Zákona o regulácii v sieťových odvetviach, Zákona o energetike a Zákona o podpore OZE**

Dňa 25.3.2022 bola v Zbierke zákonov SR zverejnená novela, zákon č. 85/2022 Z. z., ktorou sa menia a dopĺňajú nasledovné energetické predpisy:

- zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach (**Zákon o regulácii**),
- zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike (**Zákon o energetike**), a
- zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby (**Zákon o podpore OZE**).

Dôvodom pomerne náhleho prijatia tejto novely v rámci skráteného legislatívneho konania mala byť aktuálna dlhodobá nepriaznivo vyvíjajúca sa situácia na európskom energetickom trhu, ohrozujúca cenovú dostupnosť dodávok elektriny a zemného plynu.

Hlavným zámerom novely je tak posilnenie a zefektívnenie prvkov cenovej regulácie na trhu dodávky elektriny a plynu pre doterajšie cenovo regulované skupiny odberateľov elektriny a plynu.

Novela prináša, okrem iného, zmenu pojmu „**zraniteľný odberateľ**“. Doposiaľ používaný pojem „zraniteľný odberateľ“, ktorým sa vymedzoval odberateľ v domácnosti, ktorého životné funkcie sú závislé od odberu elektriny, bol nahradený pojmom „závislý odberateľ“. Pod pojmom „**zraniteľný odberateľ**“ je „po novom“ označovaný okruh osôb s právom na dodávku elektriny alebo dodávku plynu za ceny regulované Úradom pre reguláciu sieťových odvetví (ÚRSO). Tento okruh osôb bol súčasne rozšírený o **(i)** odberateľov mimo domácnosti, ktorí odoberajú elektrinu alebo plyn na prevádzku zariadenia sociálnych služieb alebo zariadenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a tiež o **(ii)** skupinu koncových odberateľov plynu, ktorými sú vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, a ktorá odoberá plyn na výrobu tepla a ohrev teplej úžitkovej vody pre domácnosti. Cenová regulácia pre tieto subjekty sa však uskutoční až od nasledujúceho kalendárneho roka 2023.

Zároveň platí, že od 1.4.2022 už v Zákone o energetike a Zákone o regulácii nenájdete pojem „**malý podnik**“, ktorý bol nahradený **(i)** odberateľom elektriny mimo domácnosti s celkovým ročným odberom elektriny za predchádzajúci rok najviac 30 000 kWh, resp. **(ii)** odberateľom plynu mimo domácnosti s celkovým ročným odberom plynu za predchádzajúci rok najviac 100 000 kWh.

Zmenou prešiel aj inštitút **dodávateľa poslednej inštancie**. Okrem iného bola zavedená:

- **osobitná zodpovednosť za škodu** spôsobenú stratou spôsobilosti dodávať alebo samotnou dodávkou poslednej inštancie voči dodávateľovi elektriny alebo plynu, ktorý stratil spôsobilosť dodávať danú komoditu voči svojim odberateľom,
- povinnosť dodávateľa elektriny alebo plynu, ktorý stratil spôsobilosť dodávať elektrinu alebo plyn, bezodkladne ponúknuť dodávateľovi poslednej inštancie množstvo elektriny alebo plynu, ktoré zabezpečil pre svojich odberateľov, **za obstarávacie náklady navýšené o jadrovú infláciu**, ako aj
- právomoc Úradu vydávať **predbežné opatrenia** na účely obmedzenia možnosti dodávateľa elektriny alebo plynu prevádzať obstaranú elektrinu alebo plyn alebo ju zaťažovať právami tretích osôb a tak poškodzovať práva a oprávnené záujmy odberateľa a dodávateľa poslednej inštancie.

Čo sa týka **lokálnych zdrojov**, tak od 1.4.2022 je jediným limitom pre inštaláciu lokálneho zdroja, ako aj pre dodávku prebytočnej elektriny do distribučnej sústavy, iba výška maximálnej rezervovanej kapacity odberného miesta. Novelou tak došlo k odstráneniu doterajšieho limitu inštalovaného výkonu vo výške 500 kW a limitu 10 % inštalovaného výkonu pre dodávku prebytočnej elektriny vyrobenej lokálnym zdrojom do sústavy.

Naviac, od úhrady tarify za prevádzkovanie systému budú lokálne zdroje dodávajúce prebytočnú elektrinu do distribučnej sústavy oslobodené až do výšky 1 000 MWh ročne.

Zároveň platí, že každý výrobca elektriny v lokálnom zdroji, ktorý dodáva prebytočnú elektrinu do sústavy, bude mať práva a povinnosti výrobcu podľa Zákona o energetike. Bude mať preto taktiež povinnosť uzavrieť **zmluvu o prístupe do distribučnej sústavy a distribúcii elektriny** a povinnosť zabezpečiť si **zodpovednosť za svoju odchýlku** v sústave.

Dôležitou novinkou pre všetkých prevádzkovateľov miestnych distribučných sústav je skutočnosť, že pokiaľ sa bude lokálny zdroj pripájať do **miestnej distribučnej sústavy**, ktorá je pripojená do regionálnej distribučnej sústavy, výrobca v lokálnom zdroji má tiež povinnosť uzatvoriť **zmluvu o pripojení do regionálnej distribučnej sústavy**.

Novinkou je tiež nová povinnosť pre SEPS, ako prevádzkovateľa prenosovej sústavy, zverejňovať a pravidelne aktualizovať voľnú kapacitu v sústave, a to na základe **pravidiel rozvrhnutia voľnej kapacity pripojenia do sústavy**. Tieto pravidlá by mal SEPS určiť vo svojich technických podmienkach prístupu a pripojenia do sústavy pre zariadenia na výrobu elektriny, zvlášť aj pre lokálne zdroje, medzi prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav. Pravidlá rozvrhnutia voľnej kapacity pripojenia do sústavy by mal SEPS určiť do 31.5.2022.

Novela Zákona o regulácii, Zákon o podpore OZE ako aj Zákon o energetike je účinná od **1.4.2022**. Novela zákona č. 85/2022 Z. z. spolu s dôvodovou správou je dostupná **TU** a **TU**.

Zákon o regulácii v znení novely je dostupný **na tomto odkaze**, Zákon o podpore OZE **na tomto odkaze**, a znenie Zákona o energetike je k dispozícii **na tomto odkaze**.

:: **Novela Cenovej vyhlášky v elektroenergetike**

V Zbierke zákonov SR bola dňa 29.3.2022 pod č. 88/2022 Z. z. zverejnená novela vyhlášky ÚRSO č. 18/2017 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike (Cenová vyhláška v elektroenergetike).

Novela vyhlášky upravila obdobie pri určení **koeficientu CEP_{xe,t}**, ktorý sa používa pri výpočte maximálnej ceny za elektrinu CE_t na účely dodávky elektriny pre domácnosti (§ 32 ods. 1 písm. a) vyhlášky) a malému podniku (§ 35 ods. 1 písm. a) vyhlášky). Pôvodná úprava obdobia „**od 1. apríla roku t-1 do 30. septembra roku t-1**“ bola nahradená slovami „**od 1. júla roku t-1 do 30. septembra roku t-1**“.

V zmysle prechodného ustanovenia v § 46g Cenovej vyhlášky v elektroenergetike sa podľa účinných úprav prvýkrát postupuje pri vykonávaní cenovej regulácie **na rok 2023**.

Novela Cenovej vyhlášky v elektroenergetike nadobudla účinnosť dňa **31.3.2022** a je dostupná **na tomto odkaze**.

Aktuálne znenie Cenovej vyhlášky v elektroenergetike je dostupné **na tomto odkaze**.

2. MOHLO BY VÁS ZAUJÍMAŤ

:: **Bola vyhlásená Výzva na podporu výstavby zariadení s využitím OZE**

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) zverejnila plánovanú výzvu na podporu výstavby zariadení s využitím OZE, ktorej hlavným cieľom je zvýšiť podiel obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR.

Výzva bola vyhlásená dňa 29.3.2022 a v súčasnosti je otvorená do vyčerpania alokácie.

Prostredníctvom tejto výzvy by mala byť zo strany SIEA poskytnutá podpora na výstavbu zariadení na výrobu vodíka elektrolýzou s využitím OZE, prípadne aj v kombinácii s jeho distribučnou sieťou a/alebo čerpacou stanicou vodíkovej mobility v súlade so zameraním EZD.

Podpora výstavby uvedených zariadení by mala byť poskytnutá do výšky 15 miliónov EUR. Výška nenávratného finančného príspevku predstavuje 60 % z celkových oprávnených výdavkov. Na jeden projekt je možné v rámci tejto výzvy získať príspevok maximálne 6 miliónov EUR.

Výzva je určená pre fyzické alebo právnické osoby s oprávnením na podnikanie s minimálne 3-ročnou existenciou na trhu.

Predmetná výzva je dostupná na **tomto odkaze**, pričom všetky zverejnené dokumenty a informácie sú dostupné na **tomto odkaze**.

:: **SIEA informuje o uzatvorení výzvy na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na výrobu elektriny a tepla VÚ KVET**

SIEA, ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia, informuje prostredníctvom svojho webového sídla, že dňa **29.4.2022** uzavrie výzvu s kódom **OPKZP-PO4-SC451-2019-60** zameranú na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW.

Po uzatvorení výzvy už viac nebude možné predkladať žiadosti o nenávratný finančný príspevok.

Výzva je dostupná na **tomto odkaze**. Oznam o uzatvorení výzvy je dostupný na **tomto odkaze**.

:: **MH SR avizuje ďalšiu pomoc pre domové kotelne**

MH SR informuje majiteľov domových kotolní, že majú **do konca apríla 2022** čas na rozhodnutie, či v roku 2023 chcú alebo nechcú patriť medzi subjekty s regulovanou cenou plynu.

Podľa doterajšej právnej úpravy patrili medzi regulované subjekty iba domové kotelne so spotrebou do 100 MWh plynu ročne.

MH SR dáva majiteľom domových kotolní možnosť slobodného výberu, avšak súčasne upozorňuje na to, že hoci takáto zmena môže majiteľom za súčasných podmienok napomôcť, v konečnom dôsledku aj regulovaná cena môže byť veľmi vysoká, nakoľko aj táto sa odvíja od situácie na trhu.

Predmetnú správu MH SR si môžete prečítať **na tomto odkaze**.

:: **Bola zverejnená verejná konzultácia k stratégii zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb na nasledujúci kalendárny rok**

SEPS, ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy SR, otvoril verejnú konzultáciu k dokumentu: „Stratégia zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb pre rok 2023“.

Podľa slov spoločnosti SEPS predstavuje táto stratégia sumár informácií a argumentov pre zabezpečenie dostatočného objemu podporných služieb (PpS) na rok 2023 pri minimalizácii nákladov na obstaranie PpS na základe ekonomicky efektívneho a transparentného princípu.

Verejná konzultácia má slúžiť ako priestor pre vedenie odbornej diskusie a prípravu podmienok pre uskutočnenie výberového konania na obstaranie PpS na rok 2023.

Záujemcovia môžu predkladať svoje pripomienky e-mailom na adresu konzultacia_pps@sepsas.sk.

Ukončenie verejnej konzultácie je naplánované na deň **15.4.2022**. Po jej ukončení by mal byť výsledok odprezentovaný na webinári dňa 28.4.2022. O účasť na tomto webinári je možné požiadať mailom na adrese konzultacia_pps@sepsas.sk do 15.4.2022.

Stratégia zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb pre rok 2023 je dostupná na **tomto odkaze**, pričom príloha k stratégii je k dispozícii na **tomto odkaze**.

:: **Zmeny v technickej špecifikácii externých rozhraní OKTE**

V súvislosti so spustením projektu Core FB MC informuje OKTE o zmenách v technickej špecifikácii externých rozhraní. Táto zmena by mala priniesť zrušenie publikovania denných cezhraničných kapacít.

V rámci prípravy na túto zmenu OKTE sprístupnila aktualizovanú verziu dokumentu „*Technická špecifikácia externých rozhraní systému*“. Dokument je k dispozícii na **tomto odkaze**. Informácie týkajúce sa zmien v rámci Core FB MC na obchodnej platforme OKTE sú bližšie uvedené v prezentácii OKTE dostupnej **na tomto odkaze**.

Oznam OKTE k zmenám v technickej špecifikácii externých rozhraní je dostupný na **tomto odkaze**.

:: **Aktuálna situácia na trhu s plynom a ropou z Ruska z pohľadu MH SR**

Vzhľadom na aktuálny vojenský konflikt na Ukrajine Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) pravidelne monitoruje situáciu a aktualizuje informácie na svojom webovom sídle.

Dňa 31.3.2022 MH SR informovalo, že zimná vykurovacia sezóna na SR skončila, a to bez akýchkoľvek obmedzení. Toho času už dochádza k plneniu zásobníkov na ďalšiu vykurovaciu sezónu.

Podľa slov MH SR zatiaľ k obmedzeniu prúdenia plynu a ropy z Ruska nedošlo a tieto komodity sú dodávané v zmluvne dohodnutých množstvách. Nakoľko však stále existuje hrozba straty týchto dodávok, MH SR intenzívne pracuje na znižovaní energetickej závislosti SR od Ruska.

Ak by došlo k prerušeniu dodávok ropy z Ruska, dovoz potrebnej ropy pre Slovensko by mala zabezpečiť spoločnosť Slovnaft cez ropovod Adria, ktorá disponuje aj vlastnými zásobami ropy.

Aktuálne by Slovensko malo mať zásoby ropy na 120 dní. Zákon stanovuje, že tieto musia byť na úrovni minimálne 90 dní.

Viac k aktuálnej situácii sa dočítate v správe **na tomto odkaze**.

:: ÚRSO ombudsman by mal zvýšiť ochranu slovenských odberateľov

ÚRSO informuje, že zriadilo takzvaného „**ÚRSO ombudsmana**“ na ochranu slovenských odberateľov, ktorý by mal byť riešením spotrebiteľských problémov v energetike. ÚRSO ombudsman je dostupný na **tomto odkaze**.

ÚRSO ombudsman je virtuálna platforma, ktorej úlohou je pomôcť spotrebiteľovi tým, že dôjde k prepojeniu znalostí odborníkov z ÚRSO s „know-how“ združení na ochranu práv spotrebiteľov, ktoré na Slovensku pôsobia.

Viac informácií sa dočítate **na tomto odkaze**.

Monitoring energetickej legislatívy pre vás pripravili:

Andrea Puková

Silvia Hodeková

**Chcem vedieť
viac**

**Navštívte našu
stránku**

Právne upozornenie

Informácie poskytnuté odberateľovi v rámci monitoringu energetickej legislatívy nie sú zdrojom právne záväzných právnych predpisov, nakoľko právne záväzné znenie právnych predpisov v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky obsahuje iba zbierka zákonov Slovenskej republiky. Informácie poskytnuté odberateľovi majú iba informatívny charakter a nenahrádzajú právnu službu v zmysle zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Advokátska kancelária POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. a nezodpovedajú za úplnosť a presnosť informácií uvedených v monitoringu energetickej legislatívy. V prípade otázok k informáciám poskytnutým odberateľovi, odberateľ môže požiadať advokátsku kanceláriu POLÁČEK & PARTNERS s.r.o. o poskytnutie právnej služby za týmto účelom.